

Europa verbiedt gebruik 'bijengif'

Neonicotinoïden - De EU wil voorkomen dat bijen, belangrijk voor bestuiving, het slachtoffer worden van gewasbescherming.

*EMIEL HAKKENES, REDACTIE
DUURZAAMHEID & NATUUR*

Vanaf dit najaar mogen boeren drie bestrijdingsmiddelen die voor bijen dodelijk zijn niet meer op open veld gebruiken. Het verbod, waarover de 28 EU-lidstaten het gisteren eens zijn geworden, geldt voor middelen die zogeheten neonicotinoïden bevatten.

Het gaat om de veelgebruikte middelen clothianidin, imidacloprid en thiamethoxam, bedoeld om ongedierte in gewassen te bestrijden. Deze middelen bevatten een zenuwgif dat óók insecten treft die niet schadelijk zijn voor de gewassen. Honingbijen, hommels en wilde bijen, heel belangrijk bij de bevruchting van bloeiende planten, gaan dood door deze neonicotinoïden. Daarom waren de middelen sinds 2013 al voorlopig verboden.

Milieuorganisaties juichen het nieuwe totaalverbod toe. Zij wijzen er wel op dat het gebruik van neonicotinoïden in kassen toegestaan blijft. Volgens de Europese Commissie vormen de middelen daar geen gevaar voor de bij, maar de milieuorganisaties vinden dat juist in de gecontroleerde omgeving van een kas geen middelen nodig zijn die het milieu schaden.

In Nederland worden de bestrijdingsmiddelen, met merknamen als Admire en Actara, gebruikt bij de teelt van zo'n twintig verschillende gewassen, waaronder andijvie, boerenkool en suikerbieten.

Boerenbelangenorganisatie LTO Nederland is ongelukkig met het verbod op de bestrijdingsmiddelen. Volgens LTO hebben Nederlandse boeren geen alternatieven voor de neonicotinoïden. Dat

landbouwminister Schouten heeft ingestemd met het verbod noemt LTO in een verklaring 'geen goed besluit'.

Ook Nefyto, de brancheorganisatie van de fabrikanten van bestrijdingsmiddelen, hekelt het Europese verbod. Nefyto noemt het besluit 'onbegrijpelijk'. Het zou zijn gebaseerd op een ondeugdelijke analyse van de risico's voor de bijen, en het levert boeren en telers financiële schade op.

Minister Schouten liet weten dat zij het wetenschappelijk advies volgt van de Europese voedselwaakhond Efsa. Die vindt de risico's van neonicotinoïden voor bijen 'onaanvaardbaar' en noemt de middelen een gevaar voor de biodiversiteit. Schouten is zich bewust van de mogelijke impact van het verbod op agrarische ondernemers, zei ze.

De minister wil met de sector praten over alternatieven. Maar in antwoord op Kamervragen stelde ze ook: "Uitgangspunt van mijn beleid is dat wordt gewerkt aan het terugbrengen van de milieubelasting van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in alle Nederlandse teelten."

De afgelopen maanden tekenden vijf miljoen EU-burgers een petitie voor een verbod op het bijengif. In Nederland nam de Bijenstichting daartoe het initiatief. Van de 358 Nederlandse soorten bijen worden er 188 in hun bestaan bedreigd, mede door het gebruik van bestrijdingsmiddelen. De Bijenstichting noemt een totaalverbod op neonicotinoïden 'een gigantische stap naar een gezonde, schone landbouw en een vitale natuur'. "Dát is wat we allemaal - mensen en dieren - nodig hebben, gezond voedsel en een gezonde leefomgeving."

De VERDIEPING 14

Zonder insecten overleven we niet